

Plan de normalización lingüística

Introdución

A responsabilidade sobre a política lingüística galega correspóndelle centralmente á Xunta de Galicia, tal e como se recolle no Estatuto de Autonomía, e consecuentemente tamén lle competen as principais medidas de promoción do galego. Sen embargo, tamén é responsabilidade das administracións locais, como poderes públicos, a promoción do seu uso normal en todas as instancias e situacións.

A Administración municipal, por unha banda, ten unha responsabilidade político-administrativa atribuída tanto na Lei de normalización lingüística, como na Lei de uso do galego polas entidades locais; por outra, ten tamén unha responsabilidade social diante da cidadanía, xa que a opinión pública asignalles aos concellos unha responsabilidade de primeira orde, inmediatamente despois da Xunta, tal e como sinala o Mapa sociolingüístico de Galicia.

1. Dimensións da política lingüística municipal

Unha administración pública como a municipal ten responsabilidade en varias dimensións:

-Sobre si mesma e nas súas funcións públicas: uso público da lingua galega na Administración municipal ou nas entidades que desenvolven as súas funcións; o que pode incluír a capacitación lingüística dos/as traballadores/as, a corrección e asesoría, a regulación de usos nas funcións administrativas ou os incentivos aos/as traballadores/as para o seu uso.

-Relacións coa sociedade como organización administrativa: requisitos lingüísticos no acceso á función pública ou cláusulas nas contratacións públicas municipais.

-Sobre a cidadanía en xeral: fomento da capacitación lingüística, servicios de corrección e asesoría, mellora de actitudes e fomento do uso.

O Concello de Santiago foi tradicionalmente, e é na actualidade, unha das administracións locais máis avanzadas na promoción do galego en distintas dimensións e niveis; o deseño do Plan normalización lingüística (PNL) ofrécelle a oportunidade de maximizar a racionalidade das súas actuacións, potenciando as canles de diálogo social e a proxección cara á cidadanía.

2. A normalización lingüística como proceso social

A normalización da lingua galega é un proceso que ten como protagonista principal a sociedade galega, e que os poderes públicos teñen a responsabilidade de apoiar e promover.

Nomeadamente, boa parte dos avances normalizadores teñen que ver coa vontade da cidadanía, coa decisión de asumir de forma efectiva a lingua galega. Neste sentido, a actuación pública pode incorporar os incentivos positivos que favorezan os cambios sociais. As políticas públicas das administracións teñen unha grande influencia sobre a cidadanía a través do emprego sistemático do idioma, coas regulacións de uso, etc.

Sendo a normalización lingüística un proceso de carácter marcadamente social, os distintos actores que conforman e estruturan o tecido social adquiren un protagonismo central. É por isto que se tornan moi relevantes ámbitos de diálogo como o Consello de Normalización Lingüística, onde representantes da cidadanía e responsábeis políticos conflúen na asunción de compromisos.

Nesta liña, a metodoloxía deseñada fixo pivotar a elaboración do PNL sobre o conxunto dos actores significativos da sociedade compostelá, procurando un compromiso desta consigo mesma a través do seu tecido social máis vivo.

3. Planificación participada como proceso social

Os promotores do PNL compéndeno non como un mero documento tecnocrático que sinala os obxectivos da Administración municipal, senón como un proceso que ten vontade de dinamización galeguizadora na súa propia elaboración. A idea é que, sendo moi relevante o "produto" Plan, adquiere un protagonismo central o "proceso" a través do cal a cidadanía participa no seu deseño e a sociedade se compromete cuns obxectivos que ela mesma se marca.

Así, a elaboración do PNL é, en si mesma, unha intervención a prol da normalización lingüística que, na súa acción, busca o consenso estratéxico da sociedade. Por isto, o carácter participado do PNL vai alén dun achegamento máis permeábel á cidadanía e convértese nun procedemento necesario para a implicación da sociedade no proceso.

4. O protagonismo da análise participativa como base para a planificación

O establecemento de horizontes de acción planificada necesita partir do coñecemento da realidade cara á que se dirixen, partir da complexidade do lingüístico en tanto que fenómeno social e achegarse á situación da lingua galega nos distintos ámbitos e sectores sociais para os que se pretenden definir e consensuar obxectivos de actuación.

Cando esta análise adquiere un carácter reflexivo, ao ser construída por e desde os distintos sectores, potencia a toma de conciencia polo tecido social das distintas facetas que constrúen a situación da lingua así como o achegamento das distintas ópticas desde as que é avaliada socialmente esta situación.

Todo isto permite, en definitiva, contar cunha primeira base analítica, que identifica puntos de encontro, sobre a que construír os distintos niveis da planificación desde o consenso. Cómpre destacar que a existencia do Estudio-diagnóstico sobre a situación da lingua galega no Concello supuxo un elemento previo que apoiou, centralmente, o proceso de planificación.

5. Secuencia de planificación

En primeiro lugar, o Consello Municipal de Normalización Lingüística, como órgano central de diálogo social en torno a lingua, procedeu:

1. Ao establecemento dos obxectivos xerais para o proceso de elaboración do PNL.
2. Partindo da complexidade do escenario social no que se insire o PNL, á identificación dos sectores sociais sobre os que se estruturaría o traballo de elaboración –ámbitos sociais con dinámica autónoma considerados estratéxicos para a intervención.

A partir de aquí, e para cada un dos sectores considerados, procedeuse á conformación de grupos de participación sectorial (GPS).

Estes grupos estaban formados por representantes ou membros de entidades de relevancia central en cada un dos ámbitos considerados, que achegaron, desde os seus distintos perfís, un rico conxunto de visións e perspectivas, contribuíndo a dotar o documento final dunha ampla base de consenso.

O conxunto dos grupos desenvolveron un traballo de análise e proposta que marcou a secuencia do traballo de planificación.

1ª fase

Elaboración do DAFO e establecemento do diagnóstico de partida da situación do galego no sector.

2ª fase

Identificación de problemas focais e definición e xerarquización dos principais problemas.

3ª fase

Formulación de obxectivos e determinación dos obxectivos derivados da identificación dos problemas.

4ª fase

Identificación de liñas de acción e asignación a cada obxectivo dunha serie de liñas de acción como orientacións vinculadas ás medidas.

5ª fase

Determinación de medidas e ideación de propostas concretas de acción.

En tanto que o Plan de normalización lingüística para o Concello de Santiago formula unha proposta estratéxica para a promoción da lingua galega no conxunto da súa realidade social, caracterízase por ter:

1. Unha vocación holística, posto que pretende abarcar nas súas formulacións a heteroxeneidade e a complexidade do feito lingüístico no marco social considerado.
2. Unha vocación sistémica, posto que pretende integrar un conxunto moi variado de obxectivos e propostas de acción que teñan en conta o carácter fragmentado da realidade social.

6. Estrutura final das propostas

Este documento final recolle a dimensión propositiva do traballo realizado, considerando o conxunto da planificación como un sistema e definindo niveis sucesivos de concreción nas súas propostas; partindo do máis xenérico ao máis operativo, do máis global ao máis específico.

Para o conxunto dos sectores:

- Obxectivos xerais: establecen as finalidades últimas do PNL a longo prazo.
- Directrices estratéxicas: sinalan as recomendacións que afectan de forma conxunta e transversalmente ao conxunto do PNL, indican cómo deben desenvolverse as súas accións.

Para cada sector, en función do tipo e relación dos problemas focais, identifícanse:

Áreas: dimensións da realidade sobre as que se pretende centrar a actuación e que permiten ordenar os obxectivos.

Para cada área:

Obxectivos: efectos xenéricos que, a medio prazo, supoñan unha alternativa de mellora ou solución aos problemas focais.

Para cada obxectivo:

Liñas específicas de acción: que, ao mesmo tempo que marcan vías e orientacións de acción, identifican efectos específicos que se entenden como necesarios para cumprir o obxectivo (poden considerarse como obxectivos dun nivel inferior).

Medidas: accións concretas que, secuenciadas, dotan de contido ás liñas de acción.

7. Esencia dos contidos recollidos

Na formulación desta planificación considerouse que o Plan de normalización lingüística debería ser un documento que inclúe, a un tempo, as orientacións estratéxicas a medio prazo e un programa de intervención, o que implica atender especialmente á concreción dos seus contidos. Trátase de plasmar moi visibelmente que o Plan é unha aposta conxunta con vocación de desenvolvemento real nos seus contidos. Por isto, chegase á identificación de metas de carácter moi operativo, que na súa enunciación remarcaban unha esencia accional. Falamos así de liñas específicas de acción e medidas.

Obxectivos xerais

Facer normal o uso do galego no conxunto da sociedade compostelá.

Garantir e velar polos dereitos lingüísticos de toda a poboación. Implicar no proceso de normalización lingüística as entidades públicas e privadas

Directrices estratéxicas

1. Este documento debe entenderse como un instrumento para a articulación e o impulso das accións de fomento do uso social do idioma galego. É, pois, un guieiro que establece un marco de intervención que non esgota as posibilidades de acción e que debe ser interpretado de forma flexible, adaptándose ás necesidades cambiantes e aos novos retos derivados do cumprimento dos seus obxectivos.

2. Concíbese a normalización lingüística como unha aposta transversal do Concello de Santiago, polo que os obxectivos deste Plan, en tanto que institucionais, deben ser asumidos polo conxunto dos departamentos da Administración municipal.

3. Procurarase a implicación das distintas entidades públicas no desenvolvemento do Plan. Nesta lóxica coordinativa, considérase central achegar ás administracións públicas responsábeis as propostas que aquí se recollen de cara á definición de estratexias de acción conxunta e na procura de sinerxías, así como transmitir a necesidade do cumprimento da lexislación en materia lingüística.

4. O Concello de Santiago apoiará as propostas de promoción do uso da lingua que proveñan das entidades sociais, sen discriminación de ningún tipo, entendéndolas como propulsoras fundamentais do proceso de normalización lingüística.

5. O Plan de normalización lingüística de Santiago desenvolverase tendo en conta a súa área de influencia urbana e comarcal e as posibilidades de colaboración institucional para unha actuación integrada.

6. Na difusión externa do PNL terán especial interese as relacións con outros concellos e entidades, galegas e do ámbito lingüístico galego-portugués, así como con aquelas que comparten realidades sociolingüísticas semellantes fóra do noso país, entendendo esta difusión dentro dun posíbel escenario de colaboración.

7. O Consello Municipal de Normalización Lingüística debe ser un actor central no impulso e desenvolvemento do Plan como principal espacio de diálogo e implicación social nesta materia en Santiago. Procurarase implicar, tamén, ao resto dos órganos de participación do Concello (nomeadamente aos consellos municipais sectoriais) co ánimo de xerar o maior consenso posíbel na sociedade.

8. Considerarase o Consello Municipal de Normalización Lingüística como o principal responsábel do seguimento do Plan e, polo tanto, o garante do seu desenvolvemento.

9. Entendendo que un dos principais activos deste PNL é o capital relacional xerado na súa elaboración, o desenvolvemento das accións debe aproveitar esta rede social de axentes facilitadores. De maneira específica, organizaranse encontros con todos os sectores tratados co fin de difundir o propio Plan.

10.As accións de normalización lingüística levadas a cabo en calquera ámbito deben ter un carácter integrador, implicando aos actores centrais de vertebración do sector así como aos axentes de promoción da lingua galega. A finalidade disto será que as accións estean ben orientadas, que as intervencións sexan percibidas como propias, e polo tanto queridas–non impostas; que se maximicen e se amplíen os recursos para o seu desenvolvemento; que se poida xerar unha dinámica autónoma de fomento da lingua galega sostida polos propios actores dese ámbito.

11.O desenvolvemento do PNL terá unha especial coidado con aquelas persoas ou comunidades cunha procedencia cultural allea á tradición galega (inmigrantes, comunidade xitana, etc) comprendendo a normalización lingüística como un factor de integración na sociedade compostelá.

12.Aproveitarase a imaxe de marca de Santiago como capital da lingua galega, procurando fortalecer esta identidade e de cara á proxección exterior do PNL.

13.Deberá vincularse o idioma galego a referentes de prestixio e relevancia social, incorporándoo aos procesos de innovación e mellora profesional e social.

14.Deberán aproveitarse os cambios estratéxicos, nomeadamente a incorporación ás tecnoloxías da información e da comunicación (TIC), como oportunidade central para a introdución da lingua galega.

15.Promoverase que os medios de comunicación xoguen un papel facilitador da normalización lingüística alentando un acordo gracias ao cal se recollan en galego as noticias orixinadas nesta lingua.

16.Deberá promoverse a autonomía lingüística en galego entre aqueles actores con especial relevancia comunicativa, de cara a posibilitar a utilización sostíbel da lingua galega, a través da: formación orientada ás necesidades lingüísticas dos diversos destinatarios cun adestramento nas competencias vinculadas ao desempeño laboral, baixo unha concepción activa da aprendizaxe; vinculación da adquisición de competencia en lingua galega coa mellora profesional ou organizativa; asesoría formativa que promova a paulatina autonomía dos usuarios, potenciando a seguridade no manexo da lingua galega; dotación de recursos lingüísticos de apoio adecuados para garantir a seguridade no uso da lingua galega.

17.Introducirase a lóxica da planificación e da avaliación no conxunto das actuacións recollidas neste Plan, incorporando sistemas de programación concisa, de seguimento e de avaliación de procesos e resultados, establecendo mecanismos de medida e corrección das accións.

18.Procurarase a maior rendibilidade das actuacións, na busca da eficacia e da eficiencia nas intervencións, para o que haberá que afinar de xeito preciso as accións e primar aquelas medidas cun efecto multiplicador que procuren un maior impacto social.

19.A idea-forza da promoción do galego baseada na valoración da lingua propia como referente de identidade debe ter complemento no valor de vínculo co espazo comunicativo internacional do portugués. Esta directriz desenvolverase en dous eixes de actuación:

-Facilitar e promover de xeito transversal os intercambios comunicativos coas comunidades de lingua portuguesa.

-Recorrer á presenza subsidiaria doutras variantes do sistema lingüístico galego-portugués para completar a oferta en galego (producción cultural, produción científica, software, etc.)

Administración local

Obxectivo 1: Acadar a plena normalización lingüística da estrutura organizativa do Concello

Liñas de acción:

- 1.1 Potenciar que o conxunto da Administración municipal asuma a normalización lingüística como obxectivo común, tomando consciencia do seu papel como axente neste proceso e da súa ascendencia sobre a cidadanía
- 1.2 Implicar ao conxunto dos departamentos no proceso de normalización lingüística do Concello, especialmente no seguimento do PNL e da normativa que regula o uso do galego.
- 1.3 Definir os perfís lingüísticos da estrutura de postos de traballo, procurando a súa adaptación ás tarefas a desenvolver polos/as traballadores/as.
- 1.4 Fortalecer o DLG como estrutura central do asesoramento lingüístico do Concello e como axente motor do desenvolvemento do PNL, dando a coñecer os seus servizos e liñas de traballo.

Medidas:

- a. Definición e difusión das directrices para que o galego sexa a lingua da imaxe corporativa do Concello.
- b. Incorporación dos obxectivos referidos á normalización lingüística nos plans estratéxicos de mellora da Administración municipal (nomeadamente no Plan de modernización).
- c. Inclusión dos obxectivos referidos á normalización lingüística nos plans e na normativa sectorial municipal (normas de presentación de documentos, selección e formación do persoal, regulamentos de servizos, regulamento de réxime interno, etc.).
- d. Desenvolvemento dunha campaña de galeguización dos soportes de identificación (interna e externa) do Concello.
- e. Elaboración e divulgación dunha normativa lingüística e de estilo sobre a redacción da documentación do Concello.
- f. Incorporación no manual de funcións ou estilo do Concello referencias aos usos lingüísticos a empregar pola institución (tanto no plano interno como no seu trato coa cidadanía).
- g. Adaptación dos perfís lingüísticos aos postos de traballo (nomeadamente, no plano oral para os que realizan tarefas de atención á cidadanía, e no plano escrito para os produtores de textos), aumentando o seu peso no baremo de puntuación.
- h. Adaptación das probas de coñecemento do galego no acceso á Administración ás tarefas a desenvolver polos/as traballadores/as.
- i. Integración dos obxectivos lingüísticos nas iniciativas de mellora da imaxe e comunicación do Concello.
- l. Determinación e publicitación das funcións do DLG, permitindo un mellor desenvolvemento do Plan e a máxima atención ás necesidades dos/as traballadores/as.

Obxectivo 2: Acadar a plena normalización lingüística que o Concello mantén coa cidadanía, empresas e outras administracións públicas

Liñas de acción:

- 2.1 Velar polo cumprimento da normativa de uso do galego na relación do Concello coas empresas contratadas ou que cumpren servizos municipais.
- 2.2 Actualizar e desenvolver a regulación sectorial sobre usos lingüísticos: normas de contratación, convocatorias de axudas e subvencións, etc.
- 2.3 Dar a coñecer os dereitos lingüísticos dos cidadáns na súa relación coa Administración e a predisposición do Concello para facelos efectivos, vinculándoos ás campañas de mellora de

atención ao público.

2.4 Divulgar as axudas públicas existentes para o fomento do galego, potenciando a súa difusión nos distintos ámbitos sociais aos que van dirixidas.

Medidas:

a. Seguimento do cumprimento da cláusula que garante a prestación dos servizos en galego por parte das empresas que desenvolven funcións municipais.

b. Desenvolvemento de encontros cos diferentes departamentos e servizos municipais para a incorporación da normativa lingüística nas regulacións sectoriais.

c. Desenvolvemento de campañas para a difusión dos dereitos lingüísticos dos cidadáns (vinculándoas a campañas de mellora da atención ao público).

d. Publicitación das axudas públicas e servizos que promoven a normalización lingüística, desde os distintos departamentos e servizos municipais.

Obxectivo 3. Implicar os traballadores/as no proceso de normalización lingüística da Administración municipal

Liñas de acción:

3.1 Concienciar ao persoal do Concello da súa responsabilidade na normalización lingüística da institución, a través dos usos lingüísticos que manteñan no desempeño das súas tarefas.

3.2 Deseñar vías de información e comunicación dirixidas ao persoal do Concello para dar a coñecer as actuacións e recursos existentes en materia lingüística.

3.3 Implicar os/as traballadores/as dos distintos servizos e departamentos no deseño e desenvolvemento de actividades de fomento da lingua galega no Concello.

Medidas:

a. Posta en marcha de campañas de fomento da lingua, dirixidas ao persoal do Concello.

b. Divulgación entre o persoal do Concello dos estudos e datos sobre a situación do galego na Administración municipal, a normativa xurídica de uso, as actividades de promoción que desenvolve, etc.

c. Información ao persoal, actualizada e periódica, dos servizos, recursos e actuacións de normalización lingüística, que se están a desenvolver dentro do Concello (aproveitando as canles de comunicación existentes).

d. Potenciación de espazos de encontro para o intercambio de coñecementos e experiencias normalizadoras, e para o deseño e seguimento de accións de promoción da lingua.

Obxectivo 4: Dotar os departamentos e servizos do Concello de Santiago de ferramentas que apoiem a presenza normal do galego nas actividades que desenvolven

Liñas de acción:

4.1 Fornecer aos departamentos do Concello, e ás empresas que desenvolven servizos municipais, de material e recursos que apoiem o uso cotián do galego no desempeño da súas funcións.

4.2 Dotar os departamentos do Concello, e as empresas que desenvolven servizos municipais, do software existente en galego, como ferramenta básica para o desempeño das súas funcións.

Medidas:

a. Detección das necesidades de recursos en galego, nos departamentos e servizos do Concello.

b. Dotación, a todos os departamentos e empresas prestadoras de servizos municipais, de materiais de apoio existentes en lingua galega (dicionarios, manuais).

- c. Difusión, entre o persoal do Concello e das empresas que desenvolven servizos municipais, de léxicos especializados, que atendan aos requirimentos específicos das súas tarefas.
- d. Creación e divulgación dunha base de documentos en lingua galega, dirixida aos/as traballadores/as, empresas contratadas e colectivos sociais.
- e. Difusión, nos departamentos e empresas municipais, dun paquete básico e homologado de programas informáticos, a instalar por defecto en todos os equipos, no que se incorporen correctores lingüísticos de galego.
- f. Procurar que os programas propios ou adquiridos polo Concello para tarefas específicas (xestión administrativa, económica, urbanismo...) teñan a súa interface en galego.

5. Obxectivo 5: Potenciar a cualificación lingüística en galego dos/as traballadores/as do Concello e das empresas que desenvolven servizos municipais

Liñas de acción:

5.1 Desenvolver liñas formativas para a mellora das cualificacións lingüísticas do persoal municipal, atendendo ás necesidades para o desempeño das súas funcións.

Medidas:

- a. Detección de necesidades formativas do persoal de cara á mellora da súa capacitación en lingua galega.
- b. Deseño e implementación de accións formativas e de reciclaxe lingüística, dirixidas ao persoal do Concello e das empresas que desenvolven servizos municipais.
- c. Organización de actividades lúdico-formativas entre o persoal, destinadas a mellorar as competencias e actitudes sobre a lingua galega.

Sector cultural

Obxectivo 1. Proxectar socialmente a produción cultural en galego

Liñas de acción

- 1.1 Promover a coordinación dos produtores culturais en galego de cara a buscar fórmulas para a oferta e proxección conxunta dos seus produtos.
- 1.2 Potenciar a cooperación das asociacións e grupos de base cos organismos públicos de cara á integración da oferta e á difusión conxunta da produción cultural en galego.
- 1.3 Fomentar a expansión da oferta cultural en galego nas distintas áreas da cidade, evitando a súa circunscrición ao Casco Histórico e promovendo espazos para a expresión cultural de base.
- 1.4 Potenciar o acceso da cidadanía compostelá a produtos e servizos culturais en galego, así como aos da mesma familia lingüística.

Medidas:

- a. Establecemento de métodos de coordinación entre as programacións dos distintos axentes culturais da cidade, co obxectivo de maximizar os recursos e crear sinerxías no fomento da lingua galega.
- b. Establecemento dun espazo de encontro entre o tecido social e institucional en tanto que axentes culturais (produtores, asociacións, programadores, etc.) co obxectivo de promover a produción cultural en lingua galega.
- c. Incorporación, con carácter transversal, de proxeccións en galego na programación audiovisual do Concello.

- d. Creación de programas didácticos que contribúan á divulgación científico-cultural galega (amosando a existencia dunha "cultura galega" fóra dos tópicos).
- e. Promoción de concertos entre os produtores en galego e as grandes superficies comerciais para organizar actividades culturais nos seus recintos.
- f. Patrocinio de actividades lúdicas en galego en diferentes ámbitos da cidade, co obxecto de xerar circuitos e hábitos de consumo cultural (bibliotecas das asociacións veciñais, centros de terceira idade, etc.).
- g. Realización, en colaboración cos centros educativos e cos centros socioculturais, de proxectos lúdicos e actividades orientadas á recuperación da tradición cultural (recuperando o contacto coas persoas maiores, e con el a transmisión interxeracional).
- h. Creación dun centro de recursos culturais en galego a través de acordos entre as institucións públicas (Xunta de Galicia, IGAEM, Deputación, etc.) e privadas (empresas, cadeas comerciais, etc.).
- i. Establecemento de acordos con entidades como AGAPI, AMELGA, etc. para a promoción en Santiago da súa oferta de servicios e produtos.

Fomentar unha maior presenza do galego na información cultural

Liñas de acción

- 2.1 Mellorar a publicitación da oferta cultural en galego da cidade como conxunto, facendo fincapé na ampliación de consumidores entre a cidadanía compostelá.
- 2.2 Promover que os produtores culturais en lingua galega teñan unha maior proxección nos medios de comunicación.
- 2.3 Potenciar a difusión da actividade cultural no territorio circundante, aproveitando a capacidade de convocatoria de Compostela como centro de ocio e consumo.

Medidas

- a. Establecemento dunha base común informativa sobre a que se organice a difusión en lingua galega da oferta cultural.
- b. Creación dun soporte para a difusión integrada da información cultural de Santiago, incorporando a compoñente turística (na liña do boletín de Incolsa).
- c. Acordo cos medios de comunicación e con outras institucións para primar o uso do galego na información cultural.

Obxectivo 5. Promover dende as entidades públicas a produción e o consumo cultural en galego

Liñas de acción

- 3.1 Garantir un mínimo de presenza da lingua galega nas programacións e nos actos culturais patrocinados desde as institucións municipais.
- 3.2 Promover o asociacionismo de base cunha forte implantación do uso do idioma galego.
- 3.3 Fortalecer as potencialidades das infraestruturas culturais de Santiago para a promoción da normalización lingüística, avaliando e atendendo ás necesidades de novas dotacións, de infraestruturas e de recursos en lingua galega.

Medidas

- a. Determinación dunha presenza porcentual significativa do galego nas programacións culturais do Concello e dos seus organismos autónomos (incluíndo as programacións culturais centrais, como por exemplo as festas).
- b. Inclusión do uso da lingua galega como criterio preferente na concesión de axudas municipais dirixidas á realización de actividades culturais e asociativas en xeral.
- c. Condicionamento das subvencións ás festas populares á inclusión dunha porcentaxe de actuacións

- culturais en galego, así como á presenza da lingua galega na edición de programas e carteis.
- d. Establecemento de liñas de axuda e promoción á produción cultural en galego desde o asociacionismo cultural de base.
- e. Elaboración dun mapa de axentes culturais que realicen a súa actividade en galego así como das infraestruturas públicas e privadas existentes para facilitar o seu mellor aproveitamento.
- f. Realización de encontros entre produtores/as e responsábeis das infraestruturas culturais para realizar unha avaliación conxunta destas dirixida a mellorar o seu aproveitamento na produción cultural en galego.

Obxectivo 4. Reforzar os compromisos existentes das entidades públicas coa promoción activa do uso do galego

Liñas de acción

- 4.1 Desenvolver un maior control do uso efectivo das axudas públicas destinadas ao fomento do galego.
- 4.2 Sentar un novo criterio de calidade e diversificación das axudas públicas de promoción da lingua galega.

Medidas

- a. Difusión das axudas existentes para a promoción do idioma galego.
- b. Establecemento dun sistema de contratos cos/as receptores/as de subvencións, a través do cal se formaliza un compromiso no uso da lingua galega, e establecendo un distintivo que identifique a posibilidade de desenvolver os seus servizos nesta lingua.

Obxectivo 5. Potenciar a autonomía dos/as profesionais das organizacións culturais no emprego da lingua galega

Liñas de acción

- 5.1 Promover a mellora da competencia efectiva e a seguridade en lingua galega entre os/as profesionais das organizacións culturais.
- 5.2 Incentivar aos/as profesionais do sector cultural de cara ao uso público sistemático do galego no desempeño das súas funcións.

Medidas

- a. Difusión entre as entidades culturais e as asociacións de ferramentas en galego para a xestión (modelos de documentos en lingua galega, etc.).
- b. Difusión entre as entidades culturais e as asociacións de recursos lingüísticos básicos (vocabularios, dicionarios, etc.) e de software lingüístico en galego (correctores, etc.).
- c. Establecemento de liñas de asesoramento lingüístico ás entidades culturais e asociacións.
- d. Divulgación e fomento da elaboración de novas bases terminolóxicas e bibliográficas para o desenvolvemento de novas disciplinas (vocabulario de termos artísticos, etc.)

Obxectivo 6. Promover o emprego do galego nas entidades deportivas

Liñas de acción:

- 1.1 Concienciar ás entidades deportivas do seu papel central cara a promoción do galego.
- 1.2 Potenciar a implicación das entidades deportivas no deseño e no desenvolvemento de accións de promoción da lingua galega nas súas actividades.
- 1.3 Potenciar a colaboración entre as prácticas galeguizadoras nos centros de ensino e as entidades deportivas deles dependentes, para facilitar a extensión da lingua galega nas súas actividades e documentación.

Medidas:

- a. Divulgación entre as entidades deportivas dos contidos formulados para o sector no Plan de normalización lingüística.
- b. Celebración de encontros coas entidades deportivas, e con organismos vinculados (federacións e delegacións, centros de ensino...) de cara á promoción do galego tanto nas actividades que organicen como no seu funcionamento administrativo (escritos, comunicados, acordos, etc.).
- c. Realización dunha campaña para a promoción do emprego do galego entre as entidades deportivas.
- d. Apoio e asesoramento ás xuntas directivas das entidades deportivas, na galeguización da documentación, regulamentos deportivos e comunicacións formais.
- e. Asesoramento ás federacións deportivas para que redacten en galego ou, de ser o caso, traduzan a esta lingua os seus regulamentos.
- f. Axilización dos procedementos administrativos que faciliten o cambio ao idioma galego nos usos lingüísticos formais nas entidades deportivas (por exemplo o nome do club ou dos estatutos).
- g. Difusión entre as entidades deportivas das axudas que se convoquen desde as distintas administracións para o fomento do galego, a través dos departamentos municipais que manteñen relacións co sector.

Obxectivo 7. Dotar as entidades deportivas dos recursos lingüísticos necesarios para un maior uso da lingua galega

Liñas de acción

- 7.1 Potenciar que os/as traballadores/as e os directivos/as das entidades deportivas adquiran a capacitación lingüística que lles permita o emprego normal do galego no desempeño das súas funcións.
- 7.2 Dotar as entidades deportivas de ferramentas que lles permitan un emprego normal do galego nas comunicacións.
- 7.3 Potenciar unha maior presenza do galego nas publicacións e revistas especializadas do sector e dirixidas a el.

Medidas

- a. Encontros coas entidades que desenvolven accións formativas no ámbito do deporte, de cara a procurar que o galego sexa a lingua vehicular dos cursos e actividades que programen.
- b. Encontros coas entidades con responsabilidades no sector para promover unha maior presenza do galego nas publicacións de carácter técnico ou especializado.
- c. Promoción de cursos técnicos e formativos en lingua galega, adaptados ás necesidades e requirimentos de cada modalidade deportiva.
- d. Recompilación e divulgación de vocabularios e repertorios terminolóxicos das diversas prácticas deportivas.
- e. Elaboración e difusión de materiais didácticos de apoio en galego, fichas, metodoloxías, formularios, etc., dirixidos ás entidades e clubs deportivos.
- f. Apoio lingüístico ás publicacións técnicas e revistas especializadas que, no Concello, empreguen o galego como lingua vehicular.

Obxectivo 8. Conseguir unha maior presenza do galego na proxección pública das entidades deportivas

Liñas de acción

- 8.1. Potenciar a presenza do galego na imaxe pública das entidades deportivas.
- 8.2. Acadar unha maior presenza do galego na información deportiva que recollen os medios de comunicación.
- 8.3. Potenciar un maior uso do galego por parte das empresas que se anuncian nos espazos de

publicidade dos eventos deportivos.

8.4.Divulgación, entre as entidades deportivas, do software lingüístico así como do software en galego que existe.

Medidas

a.Encontros cos medios de comunicación de cara a acadar unha maior presenza do galego nas noticias de carácter deportivo e o respecto pola lingua das mensaxes que se difunden desde as entidades deportivas.

b.Desenvolvemento de encontros coas entidades patrocinadoras (bancos, comercios, hostalería...) para conciencialas das posibilidades e da rendibilidade do emprego do galego.

c.Apoio á galeguización dos diferentes medios e soportes de comunicación das entidades deportivas (xornais, boletíns, webs, carteleira, comunicacións, megafonía, etc.)

Sector socioeconómico:

Obxectivo 1.Potenciar o papel da Administración municipal como referente para a galeguización do sector

Liñas de acción

1.1Potenciar un uso normalizado do galego por parte dos departamentos que desde o Concello se relacionan coas actividades empresariais e comerciais.

1.2Focalizar e axilizar as axudas da Administración municipal para a normalización do galego no sector, potenciando aquelas accións que plasmen unha vontade de continuidade.

1.3Abrir liñas de coordinación entre os departamentos municipais e con outras administracións para potenciar a normalización do galego nas súas relacións co sector.

Medidas

a.Dar a coñecer socialmente a responsabilidade e o papel das diferentes administracións como axentes de promoción do galego.

b.Difusión entre a cidadanía dos recursos, actuacións e axudas á normalización da lingua a través das canles informativas dos departamentos municipais, das revistas do sector, etc.

c.Establecemento de convenios con organizacións empresariais para o desenvolvemento de accións de promoción da lingua galega.

Obxectivo 2. Tecer redes de cooperación entre os principais axentes do sector de cara á promoción do galego nas súas actividades

Liñas de acción

2.1Consensuar compromisos cos axentes centrais do sector (entidades de representación sectorial e profesional) para incrementar a presenza do galego nas súas actividades máis cotiás.

2.2Concienciar ás directivas das entidades que agrupan o sector do seu papel como referentes para a normalización do galego, buscando implicalas no desenvolvemento de accións de promoción lingüística no sector.

Medidas

a.Desenvolvemento de contactos periódicos entre o Consello Municipal de Normalización Lingüística e os principais axentes do sector para o seguimento das medidas consensuadas no PNL.

b.Establecemento de plans de normalización lingüística con entidades que así o consideren conveniente, coordinados co DLG do Concello.

Obxectivo 3. Reducir ou eliminar as imaxes negativas que están pendentes no sector

Liñas de acción

3.1 Publicitar entre as empresas e profesionais as potencialidades e vantaxes de empregar o galego.

3.2 Abrir espazos de encontro para analizar as posibilidades dun maior emprego do galego no sector, vinculado a unha mellora empresarial e profesional.

Medidas

a. Difusión dos estudos sobre as aplicacións e da rendibilidade do galego nas actividades do sector.

b. Elaboración e difusión dun estudo que dea conta do número e perfil das empresas que na cidade manteñen un emprego normalizado do galego, así como da súa realidade e resultados.

c. Realización de seminarios e xornadas para dar a coñecer iniciativas empresariais e profesionais que potencien o uso do galego.

d. Desenvolvemento de campañas publicitarias que promovan unha imaxe social do galego como lingua de uso e practicidade cotiá no sector, implicando aos seus axentes centrais.

e. Procura dunha maior relevancia social e publicitaria aos premios Manuel Beiras.

f. Publicitación entre as entidades empresariais os contidos recollidos para o sector no Plan de normalización lingüística.

Obxectivo 4. Potenciar o acceso do sector ás ferramentas que faciliten o emprego do galego nas súas actividades máis cotiás

Liñas de acción

4.1 Potenciar a difusión entre as empresas e profesionais de ferramentas de apoio, orientadas á elaboración de textos, ao desenvolvemento de tarefas comúns de xestión e ás aplicacións específicas.

4.2 Promover a existencia de recursos de apoio lingüístico para o sector nas entidades e organizacións que o agrupan e representan.

4.3 Abrir liñas de coordinación coas empresas que na cidade producen distintas ferramentas de traballo para o sector, buscando informais da viabilidade de ofertar produtos galeguizados.

4.4 Fomentar a incorporación das empresas ao uso de Internet en galego facilitándolles ferramentas e espazos promocionais públicos na rede.

Medidas

a. Elaboración e difusión dun estudo que dea conta das necesidades que o sector ten de ferramentas para a aplicación do galego nas súas actividades.

b. Análise e difusión das empresas que ofrecen produtos e servizos en galego.

c. Apertura desde o Concello e desde entidades sectoriais de liñas de intermediación entre demandantes de servizos lingüísticos e as empresas de produtos e servizos en galego.

d. Fomento da elaboración de ferramentas informáticas galeguizadas con aplicacións específicas, innovadoras e de fácil manexo.

e. Posta en marcha de convenios coas empresas de novas tecnoloxías para o lanzamento de produtos en galego.

f. Creación e divulgación de recursos estándar galeguizados aplicábeis ao traballo diario (cartas, facturas, etc.).

g. Potenciación e apoio á existencia de gabinetes de dinamización lingüística nas empresas e nas entidades ou asociacións sectoriais.

h. Elaboración dunha guía que sexa útil para aquelas empresas que queiran afondar na normalización do galego.

i. Elaboración consensuada coas entidades centrais do sector dun "decálogo de boas prácticas" na comunicación (recomendacións de usos lingüísticos para un servizo de calidade ao público)

Obxectivo 5. Mellorar cualitativamente a competencia lingüística no sector

Liñas de acción

5.1 Promover a mellora da capacitación lingüística dos traballadores e profesionais do sector, vinculándoa á súa mellora profesional.

5.2 Potenciar a formación daqueles/as traballadores/as que desenvolven produción escrita ou manteñen unha proxección de cara ao público.

5.3 Desenvolver liñas de cooperación coas entidades que no sector poden apoiar e promover liñas formativas para a mellora da capacitación lingüística dos/as traballadores/as.

Medidas

a. Elaboración e difusión dunha análise das necesidades formativas do sector no referido ao emprego do galego nas súas actividades.

b. Deseño, consensuado coas entidades sectoriais, de programas de formación continua para a capacitación lingüística dos/as traballadores/as.

c. Desenvolvemento de cursos especializados, integrando a mellora profesional e lingüística, dirixidos aos traballadores que desenvolven tarefas de administración, xerencia ou produción de materiais escritos.

d. Desenvolvemento de cursos especializados, integrando a mellora profesional e lingüística, dirixidos aos/ás traballadores/as que desenvolven tarefas de atención ao público.

e. Presencia dun módulo de lingua galega na formación continua e de posgrao dirixida ao sector, que adapte os seus contidos aos tratados especificamente en cada curso.

f. Organización de xuntanzas coas entidades que teñen responsabilidades no desenvolvemento de programas de formación continua e de posgrao para o sector.

Obxectivo 6. Fomentar o emprego do galego na publicidade das empresas

Liñas de acción

6.1 Promover a información e a toma de conciencia dos profesionais e das axencias publicitarias a respecto das potencialidades do emprego do galego na publicidade.

6.2 Concienciar ao sector empresarial das potencialidades do galego na publicidade.

Medidas (comúns aos obxectivos 6 e 7)

a. Difusión dos estudos que dean conta, tanto de maneira xeral como específica, das actitudes e dos usos lingüísticos presentes na poboación galega e compostelá.

b. Difusión de estudos que dean conta das posibilidades e resultados da aplicación do galego na publicidade e na imaxe do sector empresarial.

c. Desenvolvemento de seminarios para o intercambio de experiencias innovadoras na aplicación publicitaria do galego.

d. Desenvolvemento de campañas para unha maior concienciación do sector a respecto das potencialidades do emprego do galego na súa imaxe e publicidade.

e. Difusión, entre as empresas do sector, das axudas públicas dirixidas á galeguización dos rótulos e da imaxe das empresas.

Obxectivo 7. Potenciar unha maior presenza do galego na imaxe corporativa das empresas do sector

Liñas de acción

7.1 Promover a información e a toma de conciencia das entidades que desenvolven servizos centrais para a imaxe das empresas a respecto da demanda existente, actual e potencial, dos seus produtos galeguizados.

7.2 Concienciar ao sector empresarial das potencialidades do galego na imaxe corporativa.

Medidas (comúns aos obxectivos 6 e 7)

- a. Difusión dos estudos que dean conta, tanto de maneira xeral como específica, das actitudes e dos usos lingüísticos presentes na poboación galega e compostelá.
- b. Difusión de estudos que dean conta das posibilidades e resultados da aplicación do galego na publicidade e na imaxe do sector empresarial.
- c. Desenvolvemento de seminarios para o intercambio de experiencias innovadoras na aplicación publicitaria do galego.
- d. Desenvolvemento de campañas para unha maior concienciación do sector a respecto das potencialidades do emprego do galego na súa imaxe e publicidade.
- e. Difusión, entre as empresas do sector, das axudas públicas dirixidas á galeguización dos rótulos e da imaxe das empresas.

Medios de comunicación

Obxectivo 1. Acadar que a presenza do galego nos medios de comunicación se corresponda co presenza real na sociedade

Liñas de acción

- 1.1 Concienciar aos responsábeis dos medios de comunicación do seu papel central como axentes de promoción da lingua galega.
- 1.2 Incentivar que os medios de comunicación promovan o uso do galego e, especialmente, apoiem as iniciativas que xorden desde os profesionais.
- 1.3 Potenciar a presenza transversal da lingua nos medios de comunicación, diversificando as noticias que se formulan en galego, alén do ámbito institucional ou cultural.
- 1.4 Incorporar aos colectivos e asociacións profesionais de xornalistas no deseño de accións de fomento da lingua galega no sector (campañas de promoción, accións formativas, etc.)

Medidas

- a. Compilación e divulgación, no sector, dos estudos que dan conta da boa receptividade ao uso do galego nos medios de comunicación e da competencia existente na sociedade.
- b. Encontros cos responsábeis e profesionais dos medios co obxecto de implicalos no desenvolvemento de accións de promoción da lingua no sector, así como na definición de "boas prácticas lingüísticas" e dun sistema de indicadores para o seguimento do uso do galego nos medios.
- c. Dar a coñecer, entre o sector, as experiencias de normalización lingüística nos medios, realizadas con éxito noutros ámbitos do Estado.
- d. Difusión das axudas para o fomento da lingua galega no sector.

Obxectivo 2. Procurar que os axentes intermediarios xoguen un papel favorable na galeguización dos medios de comunicación

Liñas de acción

- 2.1 Dar a coñecer o dereito a empregar a lingua galega por parte dos usuarios dos servizos prestados polos medios de comunicación.
- 2.2 Concienciar aos xestores comerciais da publicidade do seu papel central na promoción do galego no ámbito empresarial da comunicación.
- 2.3 Concienciar ás axencias de noticias para que, desde a súa centralidade difusora, manteñan a presenza do galego nas noticias que transmiten aos medios.

Medidas

- a. Incorporación do galego como unha oferta dos servizos de publicidade (anuncios, notas necrolóxicas) que se prestan nos medios de comunicación.
- b. Encontro cos xestores comerciais da publicidade para achegarlles as potencialidades e a

rendibilidade do emprego do galego no sector.

c. Achega de información sobre axudas públicas aos xestores de publicidade, para a súa transmisión aos seus clientes.

d. Encontros cos responsábeis das axencias de noticias de cara a promover unha maior presenza do galego na información que manexan.

Obxectivo 3. Promover a autonomía productiva en galego dos profesionais dos medios

Liñas de acción

3.1 Dotar os profesionais de recursos, formación e asesoramento lingüístico que facilite o desenvolvemento da súa actividade en galego.

3.2 Aproveitar as potencialidades que ofrece a incorporación dos medios de comunicación ás novas tecnoloxías para promover a presenza do galego.

3.3 Aproveitar a bagaxe e os recursos dispoñíbeis nos medios públicos para a promoción da lingua galega na sociedade.

Medidas

a. Detección das necesidades de formación nos profesionais de cara á mellora da súa capacitación en lingua galega.

b. Detección de necesidades dos profesionais no referido a recursos e materiais en galego.

c. Desenvolvemento de accións formativas dirixidas aos profesionais para mellorar a súa capacitación en lingua galega (talleres de dicción e de elaboración de noticias en galego, etc.).

d. Divulgación de recursos lingüísticos que faciliten o uso do galego entre os profesionais dos medios de comunicación (software básico, dicionarios, etc.).

e. Dotación dunha bolsa para lingüistas co obxecto de facilitar a dinamización e o asesoramento aos profesionais dos medios.

f. Encontro cos medios de comunicación públicos de cara á utilización do seu fondo de recursos para a promoción da lingua galega.

Novas tecnoloxías

Obxectivo 4. Potenciar a presenza do galego nos produtos e servizos ofrecidos polas empresas que traballan no ámbito das novas tecnoloxías

Liñas de acción

4.1 Concienciar ás empresas de servizos informáticos, da boa receptividade que existe na sociedade ao uso do galego nas TIC.

4.2 Implicar ás empresas produtoras de materiais informáticos na introdución do galego nos produtos e servizos que ofrecen.

4.3 Implicar aos comerciais do sector na difusión do galego nos servizos e produtos que ofrecen.

Medidas

a. Divulgación dos estudos que dan conta das boas actitudes e do nivel de competencia en galego dos usuarios das novas tecnoloxías.

b. Contactos coas empresas e distribuidores informáticos para a incorporación do software existente en galego nos produtos que ofrecen.

c. Contactos coas empresas de deseño de webs de cara ao fomento da lingua galega nos servizos que ofrecen.

d. Establecemento dunha liña de axudas destinada ás empresas que deseñan produtos informáticos en galego.

e. Edición e divulgación, entre os profesionais do mundo da informática, da terminoloxía en galego aplicábel ás novas tecnoloxías.

Obxectivo 5. Promover o uso de recursos tecnolóxicos galeguizados

Liñas de acción

- 5.1 Dar a coñecer socialmente os recursos e ferramentas que, desde as novas tecnoloxías, incorporan o galego.
- 5.2 Promover a creación de novas ferramentas informáticas en galego
- 5.3 Reforzar a colaboración cos colectivos que veñen desenvolvendo unha difusión do galego no sector das TIC.

Medidas

- a. Extensión de actuacións como a experiencia do Ciberlingua a outros sectores sociais (empresas, medios de comunicación...).
- b. Inclusión nos estudos sobre a implantación da rede dos items necesarios para avaliar a incorporación do galego.
- c. Compilación e difusión de materiais e aplicacións informáticas existentes en galego, aos colectivos e asociacións da cidade (correctores, etc.).
- d. Creación e divulgación de espazos de comunicación virtual en galego.
- e. Creación e divulgación de recursos de apoio para difundir contidos na rede (deseño de webs...).
- f. Promoción de accións formativas que dean conta do aproveitamento dos recursos informativos e didácticos en galego que existen na rede, dirixidas aos colectivos interesados (ensino, xuventude...)

Ámbito sociosanitario

Obxectivo 1. Promover o uso da lingua galega no ámbito sociosanitario

Liñas de acción

- 1.1 Promover o uso da lingua galega entre o persoal sanitario, facendo especial fincapé no persoal con maior proxección cara ao público.
- 1.2 Promover a regulación de usos lingüísticos en determinados ámbitos da Administración sanitaria.
- 1.3 Difundir as boas experiencias de normalización lingüística que existen no ámbito da saúde.
- 1.4 Desenvolver liñas de colaboración coas asociacións profesionais da medicina, con grande peso na sanidade, cara á promoción do galego no sector.
- 1.5 Aproveitar os cambios que se están desenvolvendo nas tramitacións clínicas para xeneralizar o uso do galego.

Medidas

- a. Difusión de modelos de formularios en galego para o funcionamento administrativo dos centros de saúde, especialmente na atención especializada.
- b. Encontros cos responsábeis dos centros sanitarios de cara á fixación consensuada de pautas lingüísticas de comunicación corporativa (con pacientes e con outras entidades, facendo fincapé no uso da lingua galega na cita previa e nos puntos de información).
- c. Encontros cos responsábeis dos centros sanitarios de cara á definición de perfís lingüísticos para determinados postos de traballo que son centrais nas comunicacións dos mesmos centros.
- d. Desenvolvemento de liñas de colaboración coas xerencias da área sanitaria (primaria e especializada) así como coas entidades privadas prestadoras de servizos.
- e. Foros para o intercambio de experiencias e a difusión de "boas prácticas" de normalización lingüística no ámbito sanitario.
- f. Campañas de promoción do uso do galego entre o persoal sanitario.

Obxectivo 2. Promover a autonomía productiva en lingua galega entre os profesionais e os colectivos do ámbito sociosanitario

Liñas de acción

- 2.1 Fornecer aos profesionais e colectivos do ámbito sanitario a formación e os recursos necesarios que lles permitan desenvolver a súa actividade en lingua galega.
- 2.2 Vincular o galego aos procesos de mellora do desenvolvemento profesional.
- 2.3 Potenciar o asesoramento e a atención ás necesidades lingüísticas das asociacións do sector.

Medidas

- a. Inclusión de contidos referidos á normalización lingüística na formación para a mellora da comunicación do sector (cursos de atención ao paciente, etc.).
- b. Desenvolvemento de cursos de lingua galega para o persoal sanitario (nomeadamente para o persoal facultativo).
- c. Elaboración de vocabularios específicos de terminoloxía sanitaria.
- d. Desenvolvemento de liñas de asesoramento e apoio lingüístico para as asociacións do sector desde o Departamento de Lingua Galega.
- e. Difusión de software de xestión asociativa e de apoio lingüístico entre as asociacións.

Ensino e mocidade

Obxectivo 1. Potenciar que os centros de ensino asuman o seu papel como axentes de normalización lingüística

Liñas de acción

- 1.1 Concienciar aos centros de ensino e ao conxunto da comunidade escolar do seu papel como axentes de promoción da lingua galega.
- 1.2 Potenciar a comunicación e a cooperación entre os axentes que conforman a comunidade educativa de cara á promoción do galego.

Medidas

- a. Elaboración de estudos avaliativos da situación do galego nos centros de ensino e nos ámbitos extraescolares.
- b. Divulgación e difusión, entre a comunidade escolar, dos estudos que dean conta da situación da lingua galega no seu ámbito.
- c. Promoción de modelos de planificación que sirvan para deseñar estratexias de expansión do uso da lingua galega nos centros e ámbitos extraescolares, vinculándoos aos PEC.

Obxectivo 2. Acadar unha maior presenza do galego entre a comunidade escolar, con especial atención na docencia

Liñas de acción

- 2.1 Mellorar a consideración, dentro da comunidade escolar, pola lingua galega e polas súas posibilidades de aplicación.
- 2.2 Potenciar a autonomía produtiva en lingua galega do profesorado, a través da aplicación de metodoloxías activas de aprendizaxe e das tecnoloxías da información e da comunicación.
- 2.3 Dotar o profesorado de recursos que lle permitan desenvolver a docencia en galego.
- 2.4 Potenciar a adquisición de destrezas lingüísticas por parte dos alumnos/as que os capaciten para un emprego cotián do galego.
- 2.5 Promover a creación de novos espazos de uso do galego fóra das aulas para o conxunto da comunidade escolar e para os servizos complementarios.
- 2.6 Promover que as actividades lúdicas dos centros teñan como lingua vehicular o galego.

Medidas

- a. Achegamento de recursos aos ENL que favorezan a dinamización lingüística dos centros e dos ámbitos extraescolares.
- b. Detección das necesidades de formación do profesorado de cara á mellora da súa capacitación en lingua galega.
- c. Detección das necesidades do profesorado no referido a recursos e materiais didácticos en galego.
- d. Desenvolvemento de accións formativas que melloren a capacitación en lingua galega do profesorado, con especial atención ao uso oral.
- e. Divulgación de recursos en galego que faciliten e melloren o traballo na aula.
- f. Elaboración de materiais didácticos que potencien a participación do alumnado na análise da realidade lingüística que o rodea.
- g. Consolidación e extensión dos programas de dinamización sociolingüística á comunidade escolar (Obradoiros Máis Alá, Ciberlingua e Correlingua).

Obxectivo 3. Acadar unha maior presenza do uso de galego entre os mozos e as mozas de Santiago

Liñas de acción

- 3.1 Potenciar o desenvolvemento de actividades de promoción social da lingua galega que resulten atractivas para os máis novos.
- 3.2 Promover espazos galeguizados de información e comunicación da mocidade utilizando as novas tecnoloxías da información e da comunicación.

Medidas

- a. Desenvolvemento de análises que dean conta dos hábitos de interacción lingüística da mocidade de cara á posta en marcha de actuacións de fomento do galego.
- b. Creación de espazos nos medios de comunicación que, empregando o galego como lingua vehicular, sexan elaborados por e para a mocidade.
- c. Creación dun programa de animación sociolingüística, inserido nas dinámicas asociativas e comunitarias que se desenvolven nos diferentes barrios da cidade.
- d. Establecemento dunha rede de voluntariado para desenvolver actividades de animación e dinamización sociolingüística.
- e. Organización de encontros entre a xente nova e os produtores culturais en lingua galega (músicos, actores, escritores...)

Obxectivo 4. Potenciar un maior uso do galego nos colectivos xuvenís da cidade

Liñas de acción

- 4.1 Fomentar que as publicacións dos colectivos xuvenís teñan como lingua vehicular o galego.
- 4.2 Implicar as asociacións xuvenís no desenvolvemento de accións de promoción da lingua.

Medidas

- a. Desenvolvemento de obradoiros dirixidos aos colectivos de mozos/as sobre elaboración de publicacións en galego.
- b. Difusión entre os colectivos xuvenís dos recursos que faciliten a galeguización das súas entidades e publicacións.
- c. Difusión das axudas existentes para o fomento do galego entre as asociacións.
- d. Desenvolvemento de campañas de promoción da lingua galega en colaboración cos espazos de articulación xuvenil da cidade.

Obxectivo 5. Conseguir unha maior implicación da Administración municipal como axente de promoción e apoio á normalización no colectivo da mocidade e no ámbito educativo

Liñas de acción

5.1 Implicación e participación dos centros de ensino no desenvolvemento do PNL

5.2 Desenvolver liñas de análise que dean conta da situación do galego nos distintos centros de ensino da cidade, de cara á elaboración de plans de normalización lingüística dos centros.

5.3 Promover a creación de ferramentas e guieiros para a elaboración de plans de normalización lingüística nos centros de ensino

5.4 Promover a difusión de ferramentas para a docencia que poidan apoiar unha maior presenza do galego nas aulas.

5.5 Potenciar unha presenza normalizada do galego nos centros e nas accións formativas dependentes da Administración municipal.

Medidas

a. Presentación do Plan á comunidade escolar de cada centro de ensino, procurando a súa implicación no seu desenvolvemento.

b. Elaboración dun sistema de indicadores e recursos para a avaliación da situación da lingua nos centros de ensino e nos seus servicios complementarios.

c. Promoción de recursos (modelos, ferramentas, guías, etc) que faciliten o desenvolvemento de plans de normalización lingüística nos centros educativos e nos seus servicios complementarios.

d. Compilación e difusión nunha base de datos dos materiais, recursos didácticos e novidades bibliográficas existentes que poden apoiar unha maior presenza do galego nas aulas, atendendo aos distintos niveis educativos e áreas científicas.

e. Difusión das carencias de material escolar en galego entre as entidades con responsabilidade na súa produción e distribución.

f. Incluír utilización da lingua galega como criterio preferente para a concesión de axudas e subvencións ás actividades educativas, culturais e de lecer.

g. Garantía de aprendizaxe en lingua galega nas escolas, nomeadamente garderías, escolas infantís e outros centros de formación con dependencia municipal.

Obxectivo 6. Establecer liñas de coordinación e cooperación entre os principais axentes normalizadores

Liñas de acción

6.1 Potenciar a reflexión conxunta e a coordinación entre os axentes que forman a comunidade escolar co obxecto de realizar un seguimento do PNL para o sector, así como para a activación de sinerxías e o deseño de estratexias conxuntas para a promoción do galego.

6.2 Reforzar e potenciar o papel da Coordinadora de Equipas de Normalización Lingüística en tanto que axente central na promoción do galego na comunidade escolar e no traballo cotián dos centros educativos.

6.3 Aproveitar a rede de axentes de normalización lingüística de cara ao seu reforzo mutuo e ao desenvolvemento de accións de promoción conxuntas (movementos de renovación pedagóxica, sindicatos de ensino, asociacións estudiantís e xuvenís, etc.).

6.4 Potenciar a implicación dos distintos axentes responsábeis da organización de accións formativas dirixidas ao profesorado no desenvolvemento das liñas de formación e na mellora da capacitación lingüística.

6.5 Recoñecer publicamente aos centros de ensino da cidade que desenvolvan un traballo máis activo no proceso de normalización lingüística.

Medidas

- a. Constitución dunha comisión, dependente do Consello Municipal de Lingua, co obxectivo de realizar un seguimento do PNL, na que estean presentes o Consello Escolar, o Consello da Mocidade etc.
- b. Celebración de encontros coa Federación de Pais e Nais e cos colectivos de pais/nais a prol do ensino en galego para o desenvolvemento do PNL.
- c. Recoñecemento da Coordinadora de ENL como elemento de vertebración e dinamización lingüística no ámbito educativo da cidade.
- d. Elaboración e difusión dun rexistro de axentes de promoción da lingua galega.
- e. Consolidación e extensión dos espazos de colaboración entre os axentes de promoción e as administracións públicas no deseño de actuacións conxuntas (Ciberlingua, Correlingua, Obradoiros Máis Alá, etc).
- f. Encontros coas entidades de formación do profesorado de cara á promoción do galego como lingua vehicular nas accións formativas que desenvolven.
- g. Elaboración consensuada dun decálogo de boas prácticas lingüísticas para o ámbito escolar.
- h. Celebración dun acto lúdico de encontro para o intercambio de experiencias e recursos entre as comunidades escolares, así como para a definición de referentes de boas prácticas lingüística.

Obxectivo 7. Acadar unha maior presenza do galego nas academias e centros de formación non regrado da cidade

Liñas de acción

- 7.1 Concienciar aos centros e academias de formación do seu papel como axentes de promoción da lingua galega.
- 7.2 Promover unha maior presenza do galego como lingua vehicular da formación.
- 7.3 Promover que os materiais de uso frecuente nos centros de formación teñan versión en galego.
- 7.4 Promover o uso da lingua galega na documentación e na imaxe pública das entidades dedicadas á formación.
- 7.5 Potenciar unha maior presenza da lingua galega nos comunicados e documentos de traballo (modelos de exames) de carácter institucional con proxección nos centros e academias de formación.

Medidas.

- a. Encontros coas federacións de academias e centros de formación da cidade de cara o desenvolvemento de campañas de fomento do galego.
- b. Compilación e divulgación dos recursos e materiais existentes en lingua galega.
- c. Difusión, entre as academias e centros de ensino, do software existente en galego.
- d. Difusión das axudas existentes para o fomento do galego entre as academias e centros de formación.
- e. Difusión, entre as editoriais, das axudas para a publicación de materiais en lingua galega.
- f. Encontros cos organismos institucionais de cara á divulgación dunha versión en galego dos documentos de traballo e materiais informativos dirixidos aos centros de formación e academias. (Dirección Xeral de Tráfico, administracións públicas etc)

Confesións relixiosas

O Plan de normalización lingüística pretende intervir de forma conxunta sobre as confesións relixiosas con presenza significativa en Santiago. En todo caso, para a elaboración destes obxectivos, liñas de acción e medidas, tivéronse en conta, fundamentalmente, as propostas xurdidas do ámbito da Igrexa Católica. Dado o carácter aconfesional das administracións públicas terase un especial coidado en que o PNL non signifique favorecer ningunha das confesións relixiosas

presentes no Concello.

Dous feitos fan que o PNL lle dedique unha atención pormenorizada a Igrexa Católica: (a) unha tradición histórica que asenta parte da nosa estruturación social sobre a ordenación eclesiástica, ademais de que o simbolismo cristián sexa central na relevancia actual de Santiago e (b) que o catolicismo sexa a confesión relixiosa maioritaria cunha grande ascendencia sobre boa parte da poboación. Todo isto significa que o ámbito da Igrexa Católica ten un importante efecto multiplicador para a promoción da lingua galega, que é o obxectivo central do PNL.

Deste xeito, tanto nas liñas de acción como nas medidas, haberá propostas específicas para esta confesión que se explicitan de forma diferenciada.

Obxectivo 1. Acadar unha maior presenza da lingua galega nas organizacións relixiosas de Santiago

Liñas de acción

1.1 Implicar ás diferentes institucións relixiosas no desenvolvemento do PNL.

1.2 Impulsar medidas conxuntas de promoción do galego implicando as institucións públicas e de carácter relixioso (Concello de Santiago, Xunta de Galicia, Consello da Cultura Galega, USC, institucións relixiosas, movementos relixiosos, etc.).

1.3 Facer consciente ás institucións relixiosas da súa relevancia como referente social na promoción da lingua galega (nomeadamente, no caso da Igrexa Católica, a Curia Diocesana).

Liñas de acción referidas á Igrexa Católica

1.4 Procurar que a Igrexa teña correspondencia coa realidade lingüística dos seus fregueses, adecuándose así ás tendencias xerais de cambio na sociedade.

1.5 Promoción do uso da lingua galega segundo as conclusións do Concilio Vaticano II, do Concilio Pastoral de Galicia e dos Sínodos Xerais IV e V.

Medidas

a. Promoción do galego como lingua de comunicación na documentación dos organismos relixiosos, contando con asesoría lingüística.

b. Difusión dos materiais relixiosos en lingua galega entre os sacerdotes e outros responsábeis.

Presentación dos libros litúrxicos e materiais musicais en galego ás distintas comunidades relixiosas en colaboración coas súas institucións.

c. Promoción de materiais de aprendizaxe da lingua galega que faciliten o exercicio práctico das liturxias.

d. Encontro cos responsábeis relixiosos para incrementar o uso do galego na comunicación dos seus organismos, e xeneralizar a utilización dos topónimos legais (especialmente nas parroquias).

Medidas referidas á Igrexa Católica

e. Promoción dunha pastoral que recolla a doutrina teolóxica e canónica que sostén a asunción do uso da lingua galega na liturxia.

f. Divulgación da edición dos textos conciliares sobre a lingua galega (Concilio Galego incluído).

Obxectivo 2. Fomentar o uso da lingua galega nos ámbitos da formación relixiosa

Liñas de acción

2.1 Promover unha maior presenza da lingua galega nas materias de formación relixiosa.

2.2 Reforzar a presenza da lingua galega entre os relixiosos encargados da formación dos crentes máis novos (no catolicismo os catequistas).

Liñas de acción referidas á Igrexa Católica

2.3 Achegar aos seminarios as propostas do PNL referidas ao sector da Igrexa Católica.

2.4 Reforzamento dos equipos de normalización lingüística nos seminarios.

Medidas

a. Encontro cos formadores-titores dos centros de formación relixiosa para achegarlles as propostas do PNL.

b. Realización de talleres dirixidos a sacerdotes en formación coa finalidade de mellorar a competencia e as actitudes lingüísticas a través da reflexión sobre o papel das linguas na comunicación relixiosa.

c. Achega de textos relixiosos básicos en lingua galega ás bibliotecas públicas.

Medidas referidas á Igrexa Católica

d. Incorporación do Equipo de Normalización Lingüística do Seminario Menor en actividades conxuntas co resto dos ENL dos centros de ensino da comarca.

Obxectivo 3. Fomentar o uso da lingua galega nos actos relixiosos

Liñas de acción

3.1 Promover a seguridade no uso do idioma polos/as relixiosos/as, a través dunha capacitación operativa e práctica.

3.2 Tratar de implicar aos oficiantes de cara á introdución do galego nas súas prácticas litúrxicas.

3.3 Potenciar o papel dos movementos relixiosos que promoven a lingua galega no sector (p.e. Encrucillada, Irimia, etc.).

3.4 Fomentar a implicación das comunidades relixiosas na demanda do emprego do galego nas prácticas litúrxicas.

Medidas

a. Divulgación da información sobre a promoción social da lingua galega no ámbito relixioso.

b. Organización de talleres de oralidade para o adestramento da lingua galega entre sacerdotes, en colaboración coas institucións públicas e relixiosas.

c. Promoción de novas oracións en galego para aquelas confesións que así o demanden.

d. Campaña de promoción para que os oficiantes relixiosos ofrezan os seus servizos litúrxicos en lingua galega (vodas, funerais, etc.) entendéndoo como un dereito dos/as usuarios/as.

e. Difusión de experiencias, "boas prácticas" de promoción do uso da lingua galega no ámbito relixioso.

Medidas referidas á Igrexa Católica

f. Divulgación entre as parroquias dos materiais litúrxicos e de catequese existentes en galego (libros, audio, folletos de respostas e cantos en galego, oracións, comunicados, boletíns, o Badal, etc.), con accesibilidade para os fregueses.

Obxectivo 4. Acadar unha maior presenza da lingua galega nas prácticas relixiosas da Catedral

Liñas de acción referidas á Igrexa Católica

4.1 Promover en colaboración coas autoridades da Catedral o establecemento dun mínimo de servizos litúrxicos en lingua galega.

Medidas referidas á Igrexa Católica

a. Encontro cos responsábeis eclesiásticos para promover actos litúrxicos en galego en momentos de especial relevancia (p.e. a misa do Peregrino ou do Corpus Christi).

b.Encontros cos responsábeis da Catedral para que a información escrita que se ofrezca a fregueses e visitantes estea en galego, tanto na Catedral como nas demais igrexas, en colaboración cos servizos lingüísticos.